

Handläggare
Susanne Johansson Dingle
Telefon: 08-50829261

Till
Kommunstyrelsen

Remiss av Promemorian En ny lag om kommunal hamnverksamhet

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2025/1245

Sammanfattning av remissen

I promemorian föreslås en ny lag om kommunal hamnverksamhet. Förslaget lämnas för att de svenska bestämmelserna om kommunal hamnverksamhet ska anses vara förenliga med det EU-rättsliga statsstödsregelverket. När en kommun eller en region bedriver hamnverksamhet i ett konkurrensläge på marknaden ska den överlåta driften av verksamheten till ett kommunalt aktiebolag (bolagiseringsskyldighet). Ett sådant bolag ska bedriva verksamheten på affärsmässig grund trots självkostnadsprincipen och förbudet mot att driva företag i vinstsyfte i kommunallagen (2017:725). Trots bolagiseringsskyldigheten får kommunen eller regionen bedriva hamnverksamhet som en del av den kommunala förvaltningen om hamnen främst nyttjas av lokala användare och verksamheten inte kan anses påverka handeln mellan medlemsstaterna inom Europeiska unionen.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026. En kommun eller en region som vid ikraftträdandet bedriver hamnverksamhet i egen regi i ett konkurrensläge på marknaden ska, förutsatt att verksamheten inte omfattas av undantaget från bolagiseringsskyldighet, senast före utgången av december 2027 överföra driften av verksamheten till ett kommunalt aktiebolag. Alternativt ska kommunen eller regionen anordna verksamheten så att den inte snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen, till exempel genom att verksamheten lämnas över till en privat utförare.

Beredning

Kommunstyrelsen har remitterat *Promemorian En ny lag om kommunal hamnverksamhet* till bland annat Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Stockholms Hamn AB.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen instämmer i Stockholm Hamn AB:s remissvar.

Underremisser

Stockholms Hamns remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga1):

Bolaget ser positivt på att regeringen tydliggör regleringen för kommunal hamnverksamhet. En tydlig regelstruktur bidrar till förutsägbarhet för kommuner, regioner och andra aktörer på marknaden. En tydlig reglering främjar även likvärdiga villkor mellan offentliga och privata aktörer och motverkar risk för otillåtet statsstöd och snedvriden konkurrens mellan medlemsstaterna i EU.

Bolaget bedriver sin verksamhet i bolagsform sedan 1990. Det innebär att bolaget driver sin verksamhet på affärsmässig grund och tillämpar sådant affärsmässigt beteende som föreskrivs i förslaget inklusive en korrekt prissättning. Förslaget betonar vikten av affärsmässighet och att bolagen ska drivas i enlighet med de principer som gäller för det privata näringslivet, vilket bolaget välkomnar. Bolaget saknar emellertid ett förtydligande resonemang om det är ett ”skärpt” krav på affärsmässighet som träffar redan bolagiserade verksamheter och de praktiska effekterna på exempelvis bolagsstyrning och förhållandet till ägare som kan uppkomma. Även ett förtydligande angående förhållandet till självkostnadsprincipen och hur dessa regelverk ska samverka är angeläget.

Bolagets verksamheter utgör ett riksintresse för kommunikation och ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen. Det innebär att hamnverksamheten har en strategisk betydelse utöver den lokala eller regionala nivån. En ny lag om kommunal hamnverksamhet bör därför utformas med en medvetenhet om att kommunens ansvar och styrning av hamnen inte enbart är en lokal angelägenhet. Ett liknande resonemang kan föras gällande konsekvenserna av att en verksamhet inte bär sig i ekonomiskt. Det framgår av förslaget att kommunen, vid en sådan situation, ska överväga att avveckla eller sälja verksamheten.

Det vore olyckligt om det är lagstiftarens intention att offentliga aktörer ska behöva sälja eller avveckla samhällskritisk och skyddsvärd infrastruktur vid negativa resultat. Bolaget emotser ett förtydligande av ovan, med fördel kopplat till Lag (2023:560) om granskning av utländska investeringar då risken att en aktör vid en sådan försäljning har ett utländskt ägande är att betrakta som ej försumbar.

Bolaget bedömer det föreslagna undantaget för exempelvis småbåtshamnar som främst betjänar lokala användare med lägre omsättning som väl avvägt.

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Bilaga

1. Stockholms Hamns remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2025-11-10